

הנחיות להוראת המצגת "משה"

קהל היעד: מתאים לתוכנית הלימודים לכיתה ד.

רקע:

ספר שמות מתחיל בסיפור התפתחותו של עם ישראל, ממשפחה (משפחת יעקב) לעם של ממש. מצגת זו עוסקת בדמותו של משה, המנהיג שעזר לעם להתהוות, ובשאלה איזה סוג מנהיג מתאים לעם ישראל או מיהו המנהיג הזה.

משך הפעילות:

אם תרצו להשתמש במצגת כסיכום או כפתיחה ללימוד ספר שמות, תוכלו להסתפק בשיעור אחד. אם תרצו להעמיק ולהרחיב את הידע על דמותו של משה, מומלץ להקצות לפעילות שני שיעורים. כדאי להקדיש שיעור אחד למילוי קורות החיים ולהתעמקות בסיפורים מהתנ"ך ומהמדרשים על דמותו של משה, ואת השיעור השני להקדיש לשאלה המהותית יותר של סוגי הנהגה – פנימית וחיצונית, וליתרונותיה של כל אחת מהן.

מטרות:

התלמידים יכירו את מורכבות התכונות הקיימות במשה.
התלמידים יגבשו דעה אישית על משה ועל מעשיו, מחשבותיו ויחסיו עם אנשים אחרים.

מיומנויות SEL:

במצגת זו נעבוד עם מחוון דמות כדי לחזק מיומנויות SEL. מחוון זה מאפשר התבוננות עומק במשה, באופן המפתח למידה רגשית-חברתית בקרב התלמידים ומחזק שיח ערכי. לימוד מעמיק באמצעות המחוון יאפשר לתלמידים לגבש עמדה אישית כלפי משה.

המיומנויות העיקריות:

פיתוח מיומנויות בין-אישיות – התנהלות חברתית: עבודת צוות, אמפתיה.

שקופית 1: משה המנהיג

הציגו את נושא השיעור ושאלו את התלמידים מה הם יודעים על דמותו של משה.

שקופית 2: מכירים את משה

צפו בסרטון המציג את כישרויו של משה. לאחר הצפייה בסרטון, בקשו מהתלמידים לדון בשאלה איזו תכונה מכל התכונות של משה שהופיעו בסרטון הכי הרשימה אותם.

שקופית 3: קורות החיים של משה – במקרא

בחלק זה של המצגת על התלמידים לשחק ולהתאים את הפסוקים בתנ"ך לקורות החיים של משה. הרעיון הוא לקרוא על חייו של משה ולהיזכר באירועים מרכזיים בחייו.

התחלקו לשתי קבוצות ושחקו.

השקופית בנויה כמשחק טריוויה תחרותי בין קבוצות או בין תלמידים – מי מכיר את משה טוב יותר?

שקופית 4: קורות החיים של משה – מן המדרש

קראו עם התלמידים את המדרש על משה ובקשו מהם לחשוב מה מוסיף המדרש על הטקסט המקראי.

”כשהיה משה רועה צאן של יתרו במדבר, ברח ממנו גדי אחד ורץ משה אחריו עד שהגיע למקום מחסה. כיוון שהגיע לחסות נדמנה לו בריכה של מים ועמד הגדי לשתות. כיוון

שהגיע משה אצלו (לגדי) אמר לו: אני לא הייתי יודע שרץ היית מפני שצמא ועייף אתה! הרכיבו על כתפו והיה מהלך. אמר הקדוש ברוך הוא: יש לך רחמים לנהוג צאנו של בשר ודם, כך, אתה תרעה צאני ישראל.”

שקופית 5: קורות החיים של משה – בקולנוע

צפו בקטעים מתוך הסרט "נסיך מצרים", אפשר לצפות בקטע אחד או בשניהם. דונו בשאלות:

מה מוסיפים הקטעים על הטקסט המקראי? לדעתכם, מדוע דווקא משה הוא שהצליח?

שקופית 6:

קראו והקשיבו לשיר "משה בתיבה"
 ודונו בשאלה:
 מה מוסיף השיר על הטקסט המקראי

שאלה לדיון

משה בתיבה

מיליון ימים ילפון
 קריש לחץ עמי
 לבנים נאספו ליל יום חן
 דומם שטה תבה קטנה
 על הארץ הפך
 ובתבה נשמה חסון
 ילד ענה בך
 חס המלך והמבנים
 משה חקקו את שם
 לא יבטח בית יחיה
 ילד זה חקקו
 דומם נאספה נערה
 על משה חס
 לא חרש סופר חספני
 נאספה פריש
 את דומם נאספה
 בנאור חן
 חסון בנאור על חסלה
 נאספה חקקו

הקודם

הבא

שקופית 7: סיכום

למדנו מהמקורות השונים על תכונות
 רבות המאפיינות את משה:
 חלקו את הכיתה לקבוצות. בקשו מכל
 קבוצה לחקור בהרחבה תכונה מיוחדת
 של משה. בכל קבוצה התלמידים יכתבו
 את התכונה. התלמידים יוסיפו
 התייחסות גם לרגשות שהרגיש משה
 (לדעתם) במהלך ההתרחשות.
 מומלץ לעבוד על פי הדגם הזה:
 התכונה:
 הרגשות של משה באירוע:

פעילות

למדנו מהמקורות השונים על תכונות רבות המאפיינות את משה:

סיכום

טוב לב	אמיץ
רגיש	נחוש
רחמן	צנוע
אחר	סקרן

להחלה

הקודם

אם יותר זמן, בקשו מהתלמידים
 להוסיף ציורים ואיורים למקרים
 המתוארים.